

гу близько 10% по рівню -20 дБ, 27 % по рівню -15 дБ та більше 40% по рівню -10 дБ. Втрати, включаючи відрізок мікросмужкової лінії довжиною 40 мм між переходами, не перевищує 0.8 дБ.

Представлено конструкцію малогабаритного переходу з прямокутного хвилеводу на МСЛ в інтегральному виконанні. Перехід має розміри близько однієї восьмої довжини хвилі (що майже на 40% менше, ніж розміри переходів відомих конструкцій), забезпечує широку смугу робочих частот та малі втрати, має просту топологію та технологію виготовлення.

Література

1. Heuven J.H. A New Integrated Waveguide-Microstrip Transition. IEEE Trans. MTT, vol. 24, No. 3, Mar. 1976, pp.144-147.
2. Begemann G. An X-Band Balanced Fin-Line Mixer. IEEE Trans. MTT, vol. 26, No. 12, Dec. 1978, pp. 1007-1011.
3. Greda, L., Pregla, R.: Efficient Analysis of Waveguide-to-Microstrip and Waveguide-to-Coplanar Line Transitions. IEEE MTT-S International Microwave Symposium Digest, 2001, vol. 2, pp. 1241-1244.
4. Kaneda Y., Itoh T. A broad-band microstrip-towaveguide transition using quasi-Yagi antenna//IEEE Trans. MTT., v. 4, Dec. 1999, pp. 2562-2567.
5. Boro M. Novel MIC/MMIC Compatible Microstrip to Waveguide Transition for X Band without a Balun//Mikrotalasna revija, Microwave review, pp. 16-18, Jun. 2007.

Ключові слова: перехід з хвилеводу на мікросмужкову лінію, мікросмужковий інтегральний перехід	
Ежов А.В., Омеляненко М.Ю., Правда В.И.	Ezov A.V., Omeljanenko M.J., Pravda V.I.
Малогабаритный переход от прямоугольного волновода к микрополосковой линии	Small-sized transition from rectangular waveguide to a microstrip line
Представлена новая конструкция малогабаритного интегрального перехода от прямоугольного волновода к микрополосковой линии. Приведены теоретические и экспериментальные характеристики	The novel design of small-sized integrated transition from rectangular waveguide to a microstrip line is submitted. The theoretical and experimental characteristics are given

УДК621.396.67

АНАЛІЗ АНТЕНИ ВІВАЛЬДІ ТА МАЛОЕЛЕМЕНТНИХ АНТЕННИХ РЕШТОК НА ЇХ ОСНОВІ

Дубровка Ф. Ф., Сушко О. Ю.

Подано результати дослідження характеристик узгодження та випромінювання антени Вівальді та малоелементних фазованих антенних решіток на їх основі.

Вступ

Широкоуглові антени і фазовані антенні решітки (ФАР) є одним із найважливіших функціональних блоків різних радіотехнічних систем, і на сьогоднішній день потреба в таких антенах зростає (наприклад, у бездротових інформаційних мережах, радіо- та відеолокації, ультраширокоуглових радарх). У зв'язку з цим значний інтерес представляє дослідження характеристик випромінювання та узгодження різних типів таких антен, зокрема антен Вівальді та ФАР на їх основі.

Результати досліджень

Діапазонні властивості будь-якої антени описуються характеристикою випромінювання та характеристикою узгодження. Дослідження розпочнемо з окремої антени Ві-вальді, топологія та розміри (в сантиметрах) якої показані на рис. 1. Антена, як видно, є лінійно поляризований випромінювач. Але за допомогою комбінації з двох, ортогонально розміщених антен та відповідного їх фазування, можна отримати сигнали правої та лівої колової поляризації, а також довільної еліптичної. Максимальне випромінювання досягається узгодженням розкриву з вільним простором, а також мікросмужкової лінії (МСЛ) живлення з розкривом. Конструкція МСЛ вибрана так, щоб узгодити її з антеною.

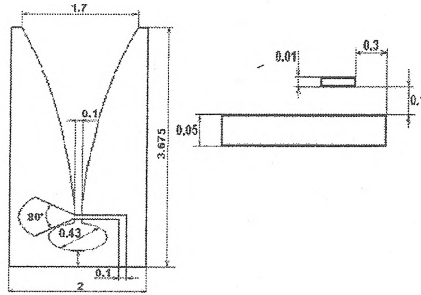

Рис.1.

Проведемо спочатку дослідження антени, збуджуючи її не МСЛ, а точковим джерелом напруги, розміщеним у найвужчій ділянці розкриву антени, рівному 1 мм. Це зроблено для подальшого аналізу спотворень, що вносить МСЛ. Дослідження проведено в пакеті програм *CST Microwave Studio 5*, що базується на методі *FDTD*. Результати зведено в табл. 1.

Таблиця 1

парам. \ fГГц	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
$G_A, дБ$	-	2.3	3.2	3.6	4.4	5.4	5.9	6.3	7	7.5	7.8	8.2	8.7	9
$\theta_{0.5}^H, град$	-	132	146	149	116	115	119	117	103	101	102	99	92	87
$\theta_{0.5}^E, град$	-	93	102	142	86	72	75	77	61	57	57	54	48	46

На рис.2 представлено діаграми спрямованості (ДС) антени на частотах 5, 6 та 18 ГГц.

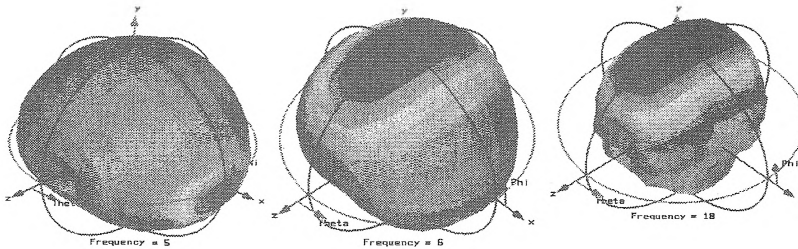

Рис. 2

Видно, що на частоті 5 ГГц ($\frac{d}{\lambda} = \frac{1.7}{6} = 0.283$, де λ – довжина хвилі, d –

ширина апертури антени) максимум ДС відхилений на 90° по відношенню до максимуму ДС на інших частотах. Це можна пояснити тим, що на зазначеній низькій частоті антена даних розмірів поводить як два вертикально розташовані диполі, що випромінюють в горизонтальній площині. На частоті 6 ГГц форма ДС відповідає ДС циліндрової антени. На частоті 18 ГГц спостерігається звуження ДС в обох площинах майже вдвічі та збільшення коефіцієнта підсилення на 6 дБ (див. табл.1). Ефект відхилення максимуму ДС на низьких частотах можна зменшити за рахунок розширення металеві частини антени (рис.3). Розширивши металеву частину до 4 см, знижуємо частоту переходу до ДС, характерної для диполя, до частоти 2.5 ГГц.

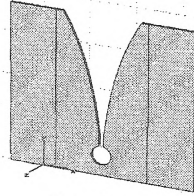

Рис. 3

Тепер проведемо дослідження характеристик випромінювання та узгодження антени Вівальді, що збуджується реальною МСЛ (рис.4). Розраховані коефіцієнти підсилення та ширини ДС в площинах E та H наведені в таблиці 2.

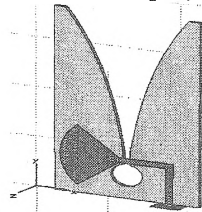

Рис. 4

Таблиця 2

f , ГГц парам.	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
G_A , дБ	-	2.4	3.6	3.8	4.7	5.7	6	6.1	6.9	7.6	7.6	-	-	-
$\theta_{0.5}^H$, град	-	144	148	144	123	115	117	114	104	97	90	-	-	-
$\theta_{0.5}^E$, град	-	113	99	119	108	74	77	78	66	59	52	-	-	-

На частотах 16...18 ГГц характеристики випромінювання антени спотворені значним впливом МСЛ збудження, тому результати на цих частотах в табл.2 не наведені. Частотна залежність КСХН досліджуваної антени з вибраним МЛС збудженням показана на рис.5.

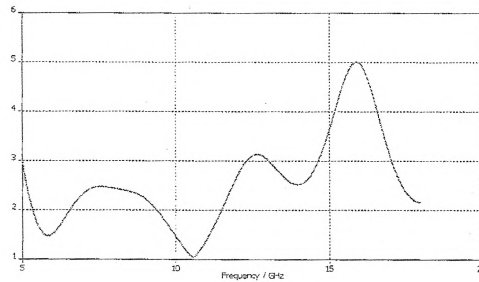

Рис. 5.

На рис.6 схематично зображено структуру Е-поля хвилі Т мікросмужкової лінії, використаної для збудження антени Вівальді.

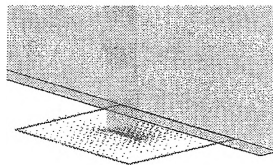

Рис. 6

Подальші дослідження зосередимо на широкосмужкових (частотне покриття 3:1) АР з антен Вівальді з міжелементною відстанню, рівною половині довжини хвилі на верхній частоті. В такій АР відстань між елементами на нижній частоті буде рівною шостій частині довжини хвилі. На нижніх частотах слід очікувати сильну взаємодію між елементами АР та її вплив на характеристики АР. В наступних розрахунках АР із 2-х, 4-х та 5-и елементів міжелементну відстань будемо брати рівною половині довжини хвилі на верхній частоті.

Таблиця 3

$f, ГГц$	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
К-сть елем.														
1	-	2.39	3.61	3.8	4.65	5.7	5.92	6.01	6.9	7.56	7.58	-	-	-
2	2.1	3.66	4.67	5.14	6.04	7	7.34	7.72	8.47	8.93	9.22	8.9	-	-
4	3.86	5.55	6.73	7.37	8.35	9.4	9.94	10.5	11.2	11.8	12.3	12.4	-	-

Результати розрахунків коефіцієнтів підсилення окремої антени Вівальді та АР із 2-х та 4-х елементів, розташованих у H -площині, зведено в табл.3, з якої видно, що за рахунок сильного зв'язку між елементами збільшення елементів АР вдвічі не призводить до збільшення коефіцієнта підсилення на 3 дБ, і лише на верхніх частотах різниця в коефіцієнтах підсилення АР наближається до 3 дБ. В табл.4 наведена інформація щодо ДС при збільшенні кількості елементів в площині H на частоті 11ГГц.

Таблиця 4

Відомо використання фазованих антенних решіток (ФАР) в радарях для сканування простору. Дослідимо можливості сканування 5-елементної ФАР із живленням кожного елемента Вівальді (рис.1) окремою мікросмужкою (рис.4). Результати розрахунків характеристик випромінювання такої ФАР при зсуві фаз між елементами 90° зведені в табл.5.

Кількість елементів АР	1	2	4
Ширина ДС в площині H ,	116.6	82.6	41.5

Таблиця 5

$f, ГГц$	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
$\Delta\phi, град.$	44	47	49	48	45	47	48	47	46	47	46	46	-	-
$G, дБ$	5.6	7.2	8.2	9	10.1	10.9	11.5	12.1	12.7	13.1	13.4	12.7	-	-
Рівень бічних пелюсок, мінус дБ	14	9.1	7.1	7	11.4	12.3	11.6	11	11.5	12.2	10.7	9.5	-	-
Ширина ДС, град.	72	60.3	60	55.8	43.6	39.6	39.1	35.5	30.8	28.6	26.5	25.8	-	-

В табл.5 параметр $\Delta\phi$ – кут сканування АР. Із табл.5 випливає, що кут

сканування АР із елементів Вівальді слабо залежить від частоти і приблизно дорівнює 45° в усьому діапазоні частот. Спостерігається лінійна залежність зміщення ДС від зсуву фаз між елементами. На рис. 7 показана ДС 5-елементної ФАР на частоті 11 ГГц при зсуві фаз між елементами 90° . Саме при зсуві фаз 90° спостерігається максимальне відхилення ДС. При подальшому збільшенні зсуву фаз між елементами АР підвищується рівень бічних пелюсток.

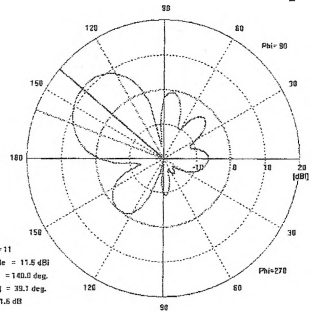

Рис. 7.

Висновки

В результаті проведених досліджень антени Вівальді, АР і ФАР на її основі показана можливість побудови ширококутових ФАР (з частотним перекриттям 3:1) із широким кутом сканування (45°). Досягнуті параметри не є гранично можливими, вони можуть бути покращенні за рахунок оптимізації узгодження збуджувальної МСЛІ з антеною та розкриття антени з вільним простором. З метою збільшення перекриття по діапазону частот подальші дослідження слід зосередити на області нижніх частот.

Літератури

1. Parameter Study and Design of Wide-Band Wide-scan Dual-Polarized Tapered Slot Antenna Arrays. IEEE Transaction on Antennas and Propagation, 2000;
2. Manual for CST Microwave Studio.

Ключові слова: антена, антенна решітка, антена Вівальді	
Дубровка Ф.Ф., Сушко А.Ю.	Dubrovka F.F., Sushko F.J.
Аналіз антени Вівальді і малоелементних антенних решіток на їх основі	Analysis Vivaldi's antenna and of a small elements antenna array on their base
Представлені результати дослідження характеристик согласования і излучения антени Вівальді і малоелементних фазированих антенних решіток на їх основани.	Results of investigation of radiation and matching characteristics of the Vivaldi antenna and a few element phased array antenna based on it are presented.

УДК 621.382

АНАЛІЗ ТЕПЛОВОГО РЕЖИМУ ЛАВИННО-ПРОЛІТНИХ ДІОДІВ В ГЕНЕРАТОРАХ МІЛІМЕТРОВОГО ДІАПАЗОНУ ДОВЖИН ХВИЛЬ ЩО ПРАЦЮЮТЬ В ІМПУЛЬСНОМУ РЕЖИМІ

Гуцул А.В., Зоренко О.В.

Розглянуто вплив конструктивних особливостей генератора та режиму живлення на тепловий режим активної області діода. Показано, що при заданій вхідній потужності визначальними факторами є тривалість імпульсу струму живлення діода та теплові параметри шарів, найближчих до активної області.

Вступ. Постановка задачі

Генератори на кремнієвих лавинно-пролітних діодах (ЛПД), що пра-